

20/07/2016

Ο υπουργός ΥΠΟΜΕΔΙ κ. Χρήστος Σπίρτζης θέτει σε τροχιά υλοποίησης το αντιπλημμυρικό και εγγειοβελτιωτικό έργο των Τενάγων Φιλιππων των νομών Καβάλας, Δράμας, Σερρών

Με εξασφαλισμένη χρηματοδότηση υλοποιείται ως έργο εθνικής σημασίας. Έγινε με επιτυχία ο διαγωνισμός για την ανάθεση της μελέτης.

Το έργο βάζει τέλος στα χρόνια προβλήματα των κατοίκων και των αγροτών της περιοχής, οι οποίοι επί δεκαετίες πλήττονται από πλημμύρες και λειψυδρία και αντί οποιασδήποτε λύσης, εισέπρατταν ανεκπλήρωτες υποσχέσεις από τις προηγούμενες κυβερνήσεις.

Ο Υπουργός Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων κ. Χρήστος Σπίρτζης, θέτει σε τροχιά υλοποίησης το σύγχρονο και ολοκληρωμένο αντιπλημμυρικό και εγγειοβελτιωτικό έργο των Τενάγων Φιλιππων των νομών Καβάλας, Δράμας, Σερρών. Το νέο, αναγκαίο έργο εκπληρώνει τις δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει η Κυβέρνηση και ο Υπουργός ΥΠΟΜΕΔΙ κ. Χρήστος Σπίρτζης και δίνει οριστική λύση προστασίας από τις συχνές καταστροφικές πλημμύρες. Παράλληλα δίνει λύση ενίσχυσης της γεωργικής παραγωγής και του αγροτικού εισοδήματος των κατοίκων της περιοχής.

Ειδικότερα με ενέργειες και αποφάσεις του Υπουργού ΥΠΟΜΕΔΙ κ. Χρήστου Σπίρτζη για την υλοποίηση του αντιπλημμυρικού και εγγειοβελτιωτικού έργου των Τενάγων Φιλιππων δρομολογήθηκαν οι παρακάτω εξελίξεις:

- Διεξήχθη με επιτυχία στις 19-7-2016 Διεθνής Διαγωνισμός με Ανοικτή Διαδικασία για την ανάδειξη αναδόχου εκπόνησης της μελέτης «Αντιπλημμυρική προστασία περιοχής Τενάγων - Φιλιππων Ν. Καβάλας -Δράμας -Σερρών», προεκτιμώμενης αμοιβής 3.499.750,51 ευρώ (με ΦΠΑ). Στο διαγωνισμό προσήλθαν πέντε (5) συμπράξεις γραφείων μελετών και συνολικά τριάντα εννέα (39) γραφεία μελετών με πτυχία όλων των τάξεων (Β' έως Ε'). Ο διαγωνισμός βρίσκεται στο στάδιο ελέγχου των τυπικών δικαιολογητικών. Αναδόχος θα αναδειχθεί η Σύμπραξη με την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά με συναξιολόγηση, τεχνικής και οικονομικής προσφοράς και χωρίς άνω όριο στην οικονομική προσφορά και επομένως θα προκύψει σημαντικότερη έκπτωση επί της προεκτιμώμενης αμοιβής. Ο διαγωνισμός έγινε κατ' εφαρμογή του άρθρου 7 του Ν.3316/2005, αλλά και γενικότερα υπό τις προϋποθέσεις του νόμου αυτού, από τη Διεύθυνση Αντιπλημμυρικών και Εγγειοβελτιωτικών Έργων (ΔΑΕΕ) της Γενικής Γραμματείας Υποδομών του Υπουργείου ΥΠΟΜΕΔΙ.
- Έχει προηγουμένως εξασφαλιστεί από τον Υπουργό ΥΠΟΜΕΔΙ κ. Χρήστο Σπίρτζη η χρηματοδότηση της υλοποίησης του έργου και η χρηματοδότηση εκπόνησης της σχετικής μελέτης από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων. Η απόφαση έγκρισης, που υπέγραψε ο Υπουργός κ. Χρήστος Σπίρτζης χαρακτηρίζει το συγκεκριμένο έργο, ως μεγάλο και σύνθετο ειδικό έργο Εθνικού Επιπέδου. Η εκπόνηση της υπό ανάθεση μελέτης θα βαρύνει τις πιστώσεις του ενάριθμου έργου από το οποίο ο Υπουργός ΥΠΟΜΕΔΙ έχει υπογράψει τη δέσμευση της σχετικής πίστωσης, ποσού 3.5 εκ ευρώ (συμπεριλαμβανόμενου ΦΠΑ). Η διάρκεια εκπόνησης της μελέτης προβλέπεται σε 24 μήνες από την υπογραφή της σύμβασης.

Ο Υπουργός ΥΠΟΜΕΔΙ κ. Χρήστος Σπίρτζης τονίζει σε δήλωσή του ότι με το νέο έργο, που υλοποιεί η Κυβέρνηση και το ΥΠΟΜΕΔΙ γυρίζει σελίδα η πολύπαθη περιοχή των Τενάγων Φιλιππων των Νομών Καβάλας, Δράμας, Σερρών. Πιο συγκεκριμένα:

- Ανατρέπεται η πρακτική δεκαετιών, των ανεκπλήρωτων υποσχέσεων και της αναποτελεσματικότητας των παρεμβάσεων των προηγούμενων κυβερνήσεων.
- Μπαίνει τέλος στα χρόνια προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι και οι αγρότες των Τενάγων των Φιλιππων, τόσο λόγω των πλημμυρών κάθε χειμώνα, καθώς και της λειψυδρίας κάθε καλοκαίρι.
- Σταματά η σπατάλη δημόσιου χρήματος που γίνονταν κάθε χρόνο για τη διαχείριση του υδάτινου όγκου, που κατακλύζει τα χωράφια, η οποία είχε όμως αντίθετα και καταστροφικά αποτελέσματα. Δηλαδή αντί τον περιορισμό του φαινομένου, αυξάνονταν διαρκώς οι πλημμυρισμένες εκτάσεις των Τενάγων, που δεν επιτρέπουν καλλιεργητικές εργασίες, διογκώνοντας έτσι τα οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά προβλήματα της περιοχής.

Σημειώνεται ότι η διαρκής αύξηση του ποσοστού της έκτασης των Τενάγων που πλημμυρίζουν, οδηγεί σε διαρκή μείωση του συνολικού παραγόμενου μικτού γεωργικού εισοδήματος. Με βάση τη σχετική προκαταρκτική μελέτη της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης (Π.Α.Μ.Θ.), σήμερα οι απώλειες εισοδήματος σε σχέση με την πλήρη αξιοποίηση των εδαφών στα Τενάγη είναι στα 2.5 εκατομμύρια ευρώ ετησίως. Μέσα στην επόμενη δεκαετία με τους ρυθμούς εξέλιξης του φαινομένου οι απώλειες αναμένεται να φτάσουν στα 10 εκατομμύρια ευρώ ετησίως. Η απώλεια αυτή σε ετήσια βάση θα πρέπει να αποτελεί το μέτρο σύγκρισης ως προς το κόστος των νέων παρεμβάσεων, το ύψος των οποίων θα προκύψει από τη μελέτη των νέων έργων.

• **ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ**

Αντικείμενο της μελέτης

Αντικείμενο του έργου είναι η εκπόνηση προμελέτης και οριστικής μελέτης για την αποτελεσματική άρδευση και στράγγιση της περιοχής των Τενάγων. Συγκεκριμένα, η προς εκπόνηση προμελέτη και οριστική μελέτη θα γίνει με βάση τη σχετική Προκαταρκτική Μελέτη που έχει εκπονήσει η Περιφέρεια Α.Μ.Θ. Θα εξετασθούν παραλλαγές ή εναλλακτική λύση διαδρομής και εκβολής ώστε να τεκμηριώνεται τεχνικοοικονομικά και περιβαλλοντικά η λύση της προμελέτης.

Αναλυτικά το αντικείμενο της υπό προκήρυξη μελέτης, θα περιλαμβάνει την εκπόνηση:

- Υδραυλικών μελετών
- Τοπογραφικών μελετών
- Μελέτης Η/Μ έργων
- Γεωλογικών μελετών
- Γεωργικών μελετών
- Γεωλογικών και γεωτεχνικών ερευνών και μελετών
- Μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων
- Οικονομικών μελετών (Σκοπιμότητας & Κόστους-Οφέλους, Φορέα Διαχείρισης και Υποστήριξης της Υπηρεσίας προς τον Φορέα Χρηματοδότησης)
- Επιπροσθέτως θα εκπονηθούν:
- Τεύχη δημοπράτησης Έργων Πολιτικού Μηχανικού

- Τεύχη δημοπράτησης Έργων Η/Μ
- ΣΑΥ – ΦΑΥ Έργων Πολιτικού Μηχανικού
- ΣΑΥ – ΦΑΥ Έργων Η/Μ

Το σύνολο των προς μελέτη έργων εξασφαλίζουν:

1. την αποτελεσματική στράγγιση καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ώστε να μεγιστοποιηθεί η καλλιεργητική περίοδος
2. την άρδευση της περιοχής με χρήση των υδάτων στράγγισης κατά το μέγιστο δυνατό βαθμό ώστε αφενός να επιτυγχάνονται υψηλές καλλιεργητικές αποδόσεις αφετέρου να περιορίζονται οι ανάγκες για επιπλέον αρδευτικά συστήματα
3. τη λειτουργική τους αξιοπιστία σε βάθος 50-ετίας με δεδομένο ότι η περιοχή θα συνεχίσει να καθιζάνει.
4. την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και την επίτευξη της οικολογικής ισορροπίας της ευρύτερης περιοχής, περιλαμβανομένης και της θαλάσσιας εκβολής.

Σύντομη τεχνική περιγραφή του προς μελέτη έργου

Τα Τενάγη των Φιλιππων ευρίσκονται στο νοτιοανατολικό άκρο της πεδιάδας της Δράμας και καταλαμβάνουν συνολική έκταση 88 km². Από αυτά, τα 62 km² ανήκουν στην Περιφερειακή ενότητα Καβάλας, τα 20km² στην Περιφερειακή ενότητα Δράμας και τα υπόλοιπα 6km² στην Περιφερειακή ενότητα Σερρών.

Η συνολική έκταση της λεκάνης απορροής των τεναγών ανέρχεται σε 308 km². Από την έκταση αυτή τα 118km² είναι καλλιεργήσιμες εκτάσεις.

Τα Τενάγη των Φιλιππων ήταν ένα έλος έκτασης 100,000 στρεμμάτων το οποίο αποξηράνθηκε τη δεκαετία του 1930 αποδίδοντας σε τοπικούς ακτήμονες εδάφη υψηλής αποδοτικότητας. Κατασκευάστηκαν μια σειρά από έργα όπως η κεντρική αποστραγγιστική τάφρος, δευτερεύουσες στραγγιστικές τάφροι, η διευθέτηση του χειμάρρου Δοξάτου, οι διώρυγες Βαλτοχωρίου & Δάτου καθώς και το ρυθμιστικό φράγμα Συμβολής.

Αποδέκτης των χειμάρρων της λεκάνης των Τεναγών είναι η τεχνητή τάφρος των Φιλιππων μήκους 29km. Αυτή αρχίζει από την περιοχή των Αμισιανών στο ύψος της εθνικής οδού Θεσσαλονίκης- Καβάλας και εκβάλλει στον Αγγίτη ποταμό στο ύψος του οικισμού της Συμβολής και αυτός με τη σειρά του στον ποταμό Στρυμόνα και τελικά στη θάλασσα.

Από την αποξήρανσή τους κι έπειτα και λόγω της σύνθεσης του εδάφους, που είναι τύρφη δηλαδή άνθρακας νεαρής ηλικίας, η στάθμη επιφανείας του συνεχώς υποβιβάζεται εξαιτίας του φαινομένου που ονομάζεται συνίζηση.

Στο κέντρο των Τεναγών Φιλιππων η τύρφη (άνθρακας) έχει πάχος πάνω από 100μ. και επομένως με την πάροδο του χρόνου γίνονται εμφανή τα προβλήματα της καθίζησης των εδαφών.

Συνολικά από το 1932 που έγιναν τα έργα αποστράγγισης, ο υποβιβασμός της στάθμης του επιφανειακού εδάφους ξεπερνά κατά περιοχές τα 6.0m. Η συνίζηση έχει φτάσει πλέον σε τέτοιο σημείο που τα υφιστάμενα στραγγιστικά έργα δεν μπορούν να λειτουργήσουν αφού οι στάθμες τους είναι ψηλότερα από τα εδάφη που πρέπει να στραγγίζουν με συνέπεια μεγάλα τμήματά των Τεναγών να κατακλύζονται από νερά τους χειμερινούς μήνες και να μην είναι δυνατή η καλλιέργειά τους. Σήμερα πάνω από 20% των εδαφών πλημμυρίζουν κατά τους χειμερινούς μήνες ακυρώνοντας την καλλιεργητική τους ικανότητα.

Με βάση τη σχετική προκαταρκτική μελέτη της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (Π.Α.Μ.Θ.), η συνολική μέγιστη συνίζηση το 2115 θα είναι της τάξης των 9.0m ως προς την στάθμη προ της αποξήρανσής τους στα 1932. Ταυτόχρονα η επιπλέον συνίζηση ως προς το 2001 αναμένεται ότι θα είναι κατά μέγιστο 3.5m.

Ο ανησυχητικός ρυθμός της πορείας της συνίζησης, μετά την αποξήρανση των Τεναγών δείχνει ότι ο τρόπος διαχείρισης της υπόγειας στάθμης του νερού και των εφαρμοζόμενων πρακτικών άσκησης της γεωργίας δεν είναι αυτός που απαιτεί το φυσικό σύστημα της περιοχής και η συμβίωση του συστήματος με τον άνθρωπο δεν είναι αρμονική.

Επιπλέον η διαρκής αύξηση του ποσοστού της έκτασης των Τεναγών που πλημμυρίζουν εξαιτίας της συνίζησης, οδηγεί σε διαρκή μείωση του συνολικού παραγόμενου μικτού γεωργικού εισοδήματος. Με βάση τη σχετική προκαταρκτική μελέτη της Π.Α.Μ.Θ., σήμερα οι απώλειες εισοδήματος σε σχέση με την πλήρη αξιοποίηση των εδαφών στα Τενάγη είναι στα 2.5 εκατομμύρια Ευρώ ετησίως. Μέσα στην επόμενη δεκαετία με τους ρυθμούς εξέλιξης του φαινομένου οι απώλειες αναμένεται να φτάσουν στα 10 εκατομμύρια Ευρώ ετησίως.

